

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A kamara.

Hullnak a sárguló falevelek, az enyhe, aranyos napsugaras szép őszi napok kedves színpompáját immár felváltotta a szellős, hűvös, esős idő ólomszürkesége, a hosszan tartó nyárból hirtelen mentünk át az őszebe, s ma holnap itt lesz a hideg, komor tél, a szegény emberek réme, sanyargatója. Még a boldog békés időkben is rettegtünk a tél borzalmaitól, hát most, amikor az immár negyedik éve dúló véres világháboru teremtette drágaság a maga speciális kufárjaival, árdrágítóival ólomsullyal nehezedik a mindennapi megélhetésért küzdő emberiségre s annak különösen azon részére, amelynek osztályrészül a vagyontalanság, a szegénység jutott s amely kevés béréből, fizetéséből akár mint fizikai, akár mint szellemi proletár még békében is csak alig tengette életét.

A beköszöntött őszi újabb és újabb barázdákat szánt a szegényemberek arcán, a gondterhes arcokról szinte le lehet olvasni, hogy az elkövetkezendő tél a súlyos megpróbáltatások tele lesz. Ez évben még üresebbek a szegények kamarái s bizony elmondhatjuk, hogy még a boldogabb jobbmóduaké sem tudott úgy megtelni, hogy a téllal sikeresen szembe tudjanak szállani. Sok-sok áru, elsőrendű szükségleti cikk nem csak hogy méreg drága lett, hanem teljesen letűnt vagy helyesebben eltűnt a piacról. Pedig van belőlük bőven, csak hogy a háborus konjunkturák alapos kihasználói, a háboru eme vérszopó hiénái elrejtik, tartogatják jobb időkre, szebb időkre, amikor majd busásabb haszon mellett lehet értékesíteni mindent. A szegény munkás, napszámos, a hivatalnok, a fixfizetéses alkalmazottak ezrei és ezrei az árdrágítók, áruzsorások, a cserebere- és lánckereskedelem kiszípolozottjai szomorú arccal, mély lehangozottsággal tekintenek az eljövendő tél elé, amely számon kéri tőlük munkájuk, takarékoságuk eredményét: az éléskamarát.

A gondokat, a ráncokat szaporítják még a fűtési anyagok, a ruházati cikkek, lábbelik óriási drágassága s bátran elmondhatjuk, hogy ez a tél a szellemi és fizikai proletárookra szomorú napokat fog hozni.

Éppen ezért figyelmeztetjük az illetékes köröket, hogy ennek ellensúlyozására a legmesszebb menő jóindulattal és akarattal sietni elne mulasszák. Az állam megfogja tenni a maga kötelességét s ezernyi baja-gondja közepette a tőle telhetővel enyhíteni fogja a bajokat. Az állami és köztisztviselők, sőt még a magánvállalatok alkalmazottai és tisztviselői is megfogják kapni igazságos és méltányos háborus segélyüket s a kormány teljes mértékben igyekezni fog a mutatkozó nyomor és inséggel szemben kötelességét hűten teljesíteni.

Ámde mindent nem lehet az államtól várni. A hadviselés ezernyi sullyal nehezedik az államháztartásra s éppen ezért a társadalomra

nehéz, de feltétlenül teljesítendő kötelességek hárulnak.

Ugy a háboru előtti, valamint a háboru alatt és következtében támadt vagyonok urainak hazafias és emberies kötelessége, hogy a tél küszöbén, amikor még nem késő a segítség, nyissák meg duzzadt erszényeiknek zsilipjeit s ott ahol szükséges, enyhítsék a nyomort, a nincsen keserveit, töröljék le az özvegyek és árvák fagyos könnyeit s igyekezzenek teljes szívről és lélekről a humánus intézmények, egyletek segítségére, támogatására lenni.

A jótékonyági egyletek már most lépjenek akcióba, már most kezdjék el a gyűjtéseket, hogy a bekövetkező tél elején minél hathatósan tudják hivatásukat betölteni.

A sajtó szívesen szolgálja ügyüket s számon fogja tartani, hogy kik és mennyivel járultak hozzá ahhoz, hogy a szegény emberek, a vagyontalanok, a betegek, özvegyek, árvák a tél nyomorúságával szemben megvéddessenek.

A tátongó, üres kamarákba juttatni kell a bőven és túltömött kamarákból! Ez a háboru negyedik esztendejében nemcsak humánus, hanem hazafias kötelesség! Vederemo!

Ifj. Szántó Károly.

— **Összehívják a képviselőházat.** A képviselőházat 16-ikára egybehívják, amikor Wekerle beterjeszti a költségvetést és egyidejűleg expozét mond.

— **Az Erdélyi szövetség ujjászervezése.** Azon a napon, amikor Erdély vezető emberei a választójoggal kapcsolatosan Kolozsvárt népgyűlést tartottak, az Erdélyi szövetség ujjászervezése tárgyában is értekezlet volt, melyen minden igaz magyar ember szívéből szólt Bethlen István gróf, aki eleve tiltakozott minden olyan kísérlet ellen, amely Romániának a monarchiával való kapcsolatba hozását célozza. Tudjuk, hogy a perszonális unió szerencsétlenül felvetett eszméje csak az irredentizmusnak adna szárnyakat. Az erdélyi vasutpolitika helyes vágányra terelése, rejtett értékeinek felkutatása, a magyar kultúra térhódítása, a birtokpolitika magyar szellemű irányítása: ezek a vezető motívumok domborodtak ki a kolozsvári tanácskozásokon, amelyen az Erdélyi szövetség programjába beillesztették egyébként még azt a javaslatot is, hogy az erdélyi színészet államosítandó volna.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Igen gyakran volt alkalmunk becses lapjában a város utcáinak tisztatlansága feletti keserű, fájdalmas felszólalásait olvasni. Legutóbb az „Aradi Közlöny“ hasábjából tudtuk meg, hogy becses lapjának egyik nem régi számában a cenzura teremtette fehér ablak

*) Közérdekű felszólalásokat e rovat alatt díjazlanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

szintén a városi rend és tisztaság szomorú, égbekiáltó állapotáról zengett jogos panaszokat.

Látva, hogy a cenzura buzgó tevékenysége dacára panaszaink itt vagy ott, de napvilágot látnak, igen kérem Szerkesztő ur, engedje meg, hogy a Kis-kollegium közelében lakó, a sok szemét és piszoktól immár savanyodó félben levő polgárok egészsége érdekében becses lapjában néhány sorban szólhassunk. A Szénaterről a Kis-kollegiumhoz vezető ut, (neve nincs, de tülzás nélkül nevezhetnők akár szemét-utcának is) rettenetes látványt nyújt. Az utnak patakfelőli széle borbélyműhelyektől kihordott hajhulladék, udvarokból kihordott trágya, szemégtödrökből kihordott már megrothadt szemét s mindenféle felsorolhatatlan rothadó, szerves dologgal van tele. Avagy talán a nagy szakértelemmel és mégnagyobb költséggel megépített partvédő betonfal mögöl az árviz által elsodrott uttestet illetékesek laza, rothadó, szerves anyagokkal akarják kitölteni? Ettől többet remélnék, mint a betonparttól?

Ez utca végén, a Ref. Kún-kollegium elemi fiúiskolájának közvetlen közelében, az iskola-épülettől 15—20 méter távolságra szintén a patakpartján egy égignyuló hatalmas szemétdomb hirdeti köztisztaságunkat! Egy egész gyermekereg szivja itt napról-napra e szemétdombban felhalmozott szerves anyagok rothadásától megfertőzött levegőt. Városunkban több tifusz esetet tudunk, vajjon nem lehetséges-e, hogy a tifusz esetek és az utcák tisztasága között valamelyes szerves kapcsolat létezik? A miniszternek a vérhas, tifusz, tüdőbaj elleni óvó rendeletei az utcák tisztántartásáról is rendelkeznek, e rendeletek falragaszokon nálunk is olvashatók szeméttel, állati ürülékkel stb.-vel gazdagon ékeskedő köztereink, főbb utcáink (pld. Szél-utca) hirdetési helyein.

A napokban hallottunk egy rendeletet közhírré tenni, amely elrendeli minden háztulajdonosnak, illetve lakónak, hogy háza előtt a gyalogjárót, illetve uttestet a faltól számított 2 méter szélességben büntetés terhe alatt seperje meg s az összegyűjtött szemetet saját udvarába hordja be.

Hát szép rendelet, de vajjon mit szólnak hozzá a marhát tartó gazdák? Hát az utcáról összesepert állati ürülék nem lehet-e beteg állat ürüléke? Büntetés terhe alatt kénytelen hát különben fertőtlen udvarát befertőzni, egészséges sertés- vagy marhaállományát minden veszedelemnek kitenni. A rendelet igazán megérdemelte volna, hogy a cenzura vastag plajbásza megsemmisítse!

Kérjük hát mélyen tisztelt Szerkesztő ur, emelje fel újra súlyos szavát egy sereg iskolásgyermek s egynéhány csendes polgár egészsége érdekében.

Vajha lenne szavának eredménye!

Szászváros, 1917. október 11-én.

Szerkesztő urnak hálás tisztelői:

Több polgár.

Új részvénytársaság Szászvároson.

Szászváros egyik legrégebb vállalata a Schuleri Frigyes közkereseti társaság 1,400.000 korona alaptőkével Schuleri Frigyes részvénytársaság cég alatt részvénytársasággá alakult át. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóságba választott: Graef János bankigazgató, igazgatósági elnök, Seiler János vezérigazgató, dr. Schuleri Károly helyettes vezérigazgató és ügyész, Schuleri Rudolf, Schuleri Oszkár. A felügyelőbizottság tagjai: id. Schuleri Károly, Schulleri Gyula nyug. százados és Wolff Oszkár cs. és kir. százados.

NAPI HIREK.

— **Justh Gyula meghalt.** (1850. január 13.—1917. október 9.) A magyar közéletnek egyik hosszú idő óta jelentős és erős egyénisége dőlt ki az élők sorából. Justh Gyula, Makó városának országgyűlési képviselője, a függetlenségi és 48-as párt diszelnöke, f. hó 9-én este 8 órakor Budapesten váratlanul elhunyt. 67 éves volt. 33 esztendő töltött az országos politikában, hosszú időn keresztül vezéri helyeken. Egyenes, szókimondó embernek ismerték nemcsak Makón, hanem Bécsben is. Meghatottan gyászolják nemcsak párthivei és fegyvertársai, hanem politikai ellenfelei is.

— **Kitüntetések a 64-ik gy.-ezredben.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért Keinzl Oszkár, Theisz Adolf és Iliés Simon századosokat, Eisenbach Frigyes, Taub Lajos főhadnagyokat, Radnóty Béla tart. főhadnagyot az ezüst Signum-laudissal a kardokkal, továbbá Negruz Oktávián tart. főhadnagyot a Signum-laudissal a kardokkal, Pomoczy Gyula tart. hadnagyot a Ferencz József-rend hadiékiteményes lovagkeresztjével a kardokkal, Ádám utz Romulusz népf.-tizedest, Ferenczy Vilmos őrvezetőt és a hősi halált halt Helwig Emil közlegényt a vitézségi érem szallagján viselendő vaséremkeresztrel, András Albert őrvezetőt az I. o. ezüst és Rossik Ewald tart. zászlóst a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Kinevezés.** Söpkéz Sándor budapesti métegyetemi rendes tanárt, vármegyénk kivételes tehetségű szülöttjét, a vajdahunyadi kerület népszerű országgyűlési képviselőjét a király a kultuszminiszter előterjesztésére múlt hó 10-én kelt legfelsőbb elhatározásával az ötödik fizetési osztályba a törvényszerű illetményekkel kinevezte.

— **Hantos államtitkár az egyetemen.** Hantos Elemér kereskedelemügyi államtitkár, egyetemi magántanár, pénzügyi előadásait ezután is megtartja. Hetenként ötször, reggel 9—10-ig. Aktiv államtitkár eddig nem tartott órákat.

— **Házasság.** Dr. Görög Ferenc, a szászvárosi ref. Kún-kollegium h. igazgatója f. hó 10-ikén tartotta esküvőjét Müller Ilonka urhölgygel Aradon. Gratulálunk!

— **Kitüntetések a 82-ik gy.-ezredben.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért és kitünő szolgálatáért nerabrücki Putsch Gusztáv alezredest a Ferencz József-rend hadiékiteményes lovagkeresztjével, Schmidt Jenő századost a vaskoronarend 3-ik osztályával a kardokkal, Gábor Endre tart. hadnagyot a koronás arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szallagján és Fülöp Ferenc törzsőrmestert má-

sodszor is a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

— **A hazáért.** Krompachi Mészáros Iván tartalékos zászlós, az ezüst vitézségi érem és a Károly csapatkereszt tulajdonosa f. év szeptember 8-án 21-éves korában az orosz harctéren szerzett járványos betegség következtében meghalt. Az elhunyt hősből Mészáros József kudzsi m. kir. államvasgyári felügyelő egyetlen fiát gyászolja. A szülők mély gyászában nemcsak Kudzsi, hanem az egész járás közönsége osztozik. Az elhunyt hős tetemeit exhumálás után Déván fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Kitüntetés.** Gerászim Ovidót, Hunyadvármegye jegyző karának szimpatikus tagját, ki a 23. honv. gy.-ezredben mint géppuskás hadapródjelölt szolgál, az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért az I. és II. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. Gratulálunk!

— **Kitüntetések a 71. gy.-ezredben.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért Szelestei László őrnagyot az ezüst „Signum-laudis“-sal a kardokkal, Doljes Ferenc és Popper Dávid tart. főhadnagyokat, Stolle Ferdinánd hadnagyot, Benyovszky Alfonz tart. hadnagyot a „Signum-laudis“-sal a kardokkal tüntette ki.

— **A Szászváros és környéke Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai sorába leendő belépésre** újlag felhívjuk városunk és a környék közönségét. Az üzletrészek jegyzését ifj. Szántó Károly, lapunk felelős szerkesztőjénél lehet eszközölni a Szászvárosi Takarékpénztár üzlethelyiségében a délelőtti hivatalos órák alatt. A befizetéseket ugyanakkor a takarékpénztár nyugtázása ellenében lehet eszközölni. Azon tagokat, akik üzletrészeiket befizették, kérjük, hogy nyugtáikkal fenti helyen a tagsági törzskönyv aláírása végett személyesen jelentkezni sziveskedjenek. Az alakuló közgyűlés előkészítése most folyik s éppen ezért ugy a befizetésekkel, valamint a tagsági törzskönyv aláírásával mindenki siessen rendbejönni.

— **Hősi halál.** Lozsádi Farkas Zsigmond 64. gy.-ezredbeli zászlós az olaszok elleni küzdelmekben f. év aug. 25-én hősi halált halt. A derék hős halálát a következő szomorú jelentés tudatta: Fekete Máté és neje Király Berta mint gyámszülők mélyen lesújtott szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett gyámfiunk Lozsádi Farkas Zsigmond, a cs. és kir. 64-ik gyalogezred zászlósa és az „Agrár“ takarékpénztár r.-t. hivatalnok fiatal élete 22-ik évében, folyó év augusztus 25-én, Lipica községnél Görz mellett hősi halált halt a hazáért. Szeretett halottunkat, amint a helyzet megengedi, a lozsádi „Szőlőhegyi“ sírkertbe, elhalt szülői mellé örök nyugalomra fogjuk helyezni. Az irgalmas Isten adjon neki örök nyugalom! Fehérviz, 1917. okt. 8.

— **Kitüntetett tengerészek.** A cs. és kir. polai haditengerészeti parancsnokság értesítése szerint a király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért Láng Hermann I. oszt. tengerészt az I. o. ezüst vitézségi éremmel, Müller Károly I. o. tengerészt pedig a vitézségi érem szallagján viselendő vaséremkeresztrel tüntette ki. Mindkét kitüntetett szászvárosi illetőségű.

— **Forgács Béláné tragikus halála.** Egy uri család tragikus összeomlásáról számol be az a hír, amely velünk tudatja, hogy Forgács Béla vajdahunyadi vasgyári mérnök fiatal felesége folyó hó 4-én éjjel hirtelen elhunyt. Forgács Béla röviddel a háboru kitörése előtt nősült meg, feleségül véve Pesty

Tihamér vajdahunyadi vasuti állomásfőnök leányát. A házaspár a legboldogabb családi életet élte. A házasságból egy fiu született, aki most 3 éves és a fiatal asszony a másodikkal volt áldott állapotban. Időközben azonban Forgács mérnöknek a katonasághoz kellett bevonulni, ahol az utászoknál hadnagy lett. Folyó hó 4-én a fiatal asszony levelet kapott férjétől, amelyben arról értesíti, hogy a menetszázával a harctérré indult és így tőle elbucsuzik. E bucsu annyira hatott a fiatal asszonyra, hogy idő előtt szült és néhány órával később örökre behunyta szemét. Az újdonszülött ikerpár eddig még életben van. Minthogy férjének újabb tábori postája még ismeretlen, a gyászestéről nem is lehetett őt értesíteni. Egész Vajdahunyd társadalmát mély részvét töltötte el e szomorú eset folytán.

— **Vöröskeresztes kitüntetések.** Ferenc Szalvátor főherceg Ófelségétől átruházott hátszékben Csulay Lajos vármegyei főjegyzőnek, mint a vármegyei Vöröskereszt választmány tevékeny elnökének, Pogány Károly ny. főispánnak, mint a hátszegi Vöröskereszt fiókegylet ügybuzgó elnökének, Bergh Tivadár bányatanácsosnak, mint a kudzsi, Csató Pál főerdőmérnöknek, mint a marosillyei és dr. Bodola Zoltánné urnőnek ugyancsak a marosillyei Vöröskereszt fiókegylet elnökének, illetve elnöknőjének, továbbá Csepely Albert dr. kudzsi, Filtsch Frigyes dr. lupényi, Gidró Jenő dr. vulkáni, Korányi Sámuel dr. marosillyei orvosoknak a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismeréséül a Vöröskereszt hadiékiteményes II. oszt. diszjelvényét díjmentesen adományozta.

— **Királyi kegyelem!** Károly király tudvalévőleg újabb kegyelmi parancsával a katonai szolgálatban lévőket különös figyelemre méltatta. Ezen kegyelmi parancs folytán a dévai kir. ügyészség vezetője az összes érdekeltet külön felhívásban figyelmezteti. A felhívás így szól: Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége Reichenauban, 1917. évi augusztus hó 12-én a következő szövegű legfelsőbb elhatározást méltóztatott kibocsátani: „Magyar Igazságügyminiszterium előterjesztésére azoknak a hat hónapot meg nem haladó szabadságvesztés büntetésre ítélt egyéneknek, akik a most folyó háboruban jelen elhatározásom keltéig 1. legalább két évet katonai szolgálatban töltöttek, 2. legalább két hónapig harctéri szolgálatban voltak és ütközetben részt vettek, 3. harctéri szolgálatuk tartamára tekintet nélkül

— **Ütközetben tanusított vitézségükért** kitüntetésben részesültek vagy megsebesültek, avagy háborus fáradalmak folytán keresetképtelenné lettek, fő- és mellékbüntetését, illetőleg a büntetésnek hátralevő részét kegyelemből elengedem“. Ezen legfelsőbb elhatározás alapján, mindazok a hadbavonult elítéltek, akikre a legfelsőbb elhatározásban említett 3 feltételnek valamelyike fenforog, 6 hónapot meg nem haladó szabadságvesztés büntetésükre nézve kegyelemben részesülnek. Az érdekeltet tehát felhívom, hogy a katonai szolgálatukra vonatkozó összes okmányokkal együtt 1917. év november hó 10-ik napjáig a lakóhelyük szerint illetékes kir. járásbiróságnál jelentkezzenek. Déva, 1917. szeptember hó 25-én. Dr. Kiss Dénes, kir. ügyész.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Holló Ignác gyergyószentmiklósi kir. járásbirósági irnokot a dévai törvényszékhez áthelyezte.

— **Újra lehet táviratozni a hadifoglyoknak.** A hadifoglyoknak szóló és azoktól eredő táviratok Oroszországba új uton, a svéd táviróigazgató közvetítésével ismét küldhetők.

— **Hat hét lesz a karácsonyi vakáció.** A decemberi nagy ünnepek ugyan még messze vannak és az iskolákban ez idő szerint még csak a beiratások folynak, de azért már is híre kelt, hogy a ministerium az idei karácsony alkalmával az eddiginél jóval hosszabb ideig tartó vakációt engedélyez, részben azért, hogy a világítás és a fűtés terén nagyobb megtakarítást érhessenek el az iskolák is. Az elterjedt hírek szerint a szünet december tizenötödikén veszi kezdetét és egyfolytában hat hétig, vagyis február elsejéig tart. Ez a tervbe vett hosszabb vakáció volt az oka annak is, hogy szeptemberben, amikor még nem kellett fűteni, az előadásokat mindenhol a rendes időben kezdték meg.

— **Vitézségi érem tisztéknek.** A Strefleurs Militärbblatt jelenti: A király a következő legfelsőbb parancsot adta ki: Számos derék tisztjem óhaját ismerve, elhatározom, hogy az arany, valamint az első osztályú ezüst vitézségi érmet különösen kiváló személyi vitézségért tiszték is megszerezhessek. Az adományozás jogát fentartom magamnak. Oly tettekért, amelyeket már más kitüntetések által jutalmaztak, a vitézségi érmek adományozása nem hozandó javaslatba. Oly teljesítményekért, amelyeknél egy tiszt céltalanul veszedelemnek teszi ki magát csak azért, hogy vitézségi érmet kapjon, azt nem fogom megadni. A tisztéknek adományozott vitézségi érem szalagja aranyozott, illetőleg ezüstözött névbetűimmel látandó el. A tisztéknek szóló vitézségi érmek a harmadik osztályú katonai érdemkereszt előtt viselendők. Az érmekért járó pótlék a tisztéknek adományozott érmeknél nem jár ki. Az udvari vonaton, 1917. szeptember 15. Károly s. k.

— **Legértékesebb koronázási emlék a koronázási domb földje.** Művészi kiállítású, üvegből készült koronában, sorszámozva, a koronázási domb földjének leírásával együtt 10 korona. Csak korlátolt számban kerül forgalomba! Kapható a Hadsegélyező Hivatal Koronaherceg-utcai s az Augusztia Gyorssegélyalap József-téri elárúsító helyiségében, valamint Márton Lajos (Váci-utca 12), Késmárky és Illés (Kossuth Lajos-utca) és Kertész Tódor (Szervita-tér 10) cégeknél. A koronázási emlék teljes jövedelme a Nemzet Házáé (Augusztia Alap Rokkant Alapja) és a Hadsegélyező Hivatal özvegy- és árva-alapjára.

— **Szolgálati beosztás.** Cs e h Andor dr. közlegény, gyakornok, tb. szolgabíró az alispán az algyógyi főszolgabírói hivataltól a vajdahunyadi főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

— **Meghívó.** A szászvárosi Köztisztviselők Beszerzési Csoportjának tagjait tisztelettel meghívom ez uton is az október 14-én (vasárnap) d. u. 3 órakor a Magyar Kaszinó helyiségében tartandó közgyűlésre. Tárgyak: 1. Miniszteri leirat az alapszabályok módosítása tárgyában. 2. Eseti indítványok. Szászváros, 1917. okt. 4. Simon Ferenc, elnök.

— **Felemelt lisztadagot kapnak a vasuti és postai altisztek és szolgálók.** A közlekedési miniszter elrendelte, hogy a nemrég kiadott 79100—1917. számú rendelet intézkedéseit a vasuti és hajózási vállalatoknál, valamint a posta- és távírdánál alkalmazott altisztekre, szolgálókra és munkásokra is ki kell terjeszteni. Az idézett rendelet a munkások felemelt lisztadagjára vonatkozik s eszerint az éjjeli üzemekben rendszeresen alkalmazott munkások napi 400 gramm, illetőleg havi 12 kilogramm, az egyéb nehéz munkát végzők napi 350 gramm és havi 10.5 kilogramm, a könnyű testi munkások pedig napi 280 gramm, vagyis havi 10.4 kilogramm lisztre tarthatnak

igényt. A vasuti, hajózási és postai altisztek és munkások is e kulcs szerint fogják megkapni lisztjárandóságukat.

— **Utazzunk kevesebbet!** Nálunk épp úgy, mint Ausztriában és Németországban mind kellemetlenebbé kezd válni a vasuti utazás, mert több most az utas és kevesebb a vonat, mint rendes időben. Mig békében a vonatok férőhelyeinek 30—40 százaléka volt csak kihasználva, addig most 160 százalék erejéig vannak teltömve. Tervbe van véve, hogy a vasutat csak fontos okok igazolása esetén lehet majd kihasználni.

— **Hirdetmény.** A m. kir. ministeriumnak a tüzelőanyagokkal való takarékoság tárgyában kelt 3382—1917. M. E. sz. rendelete folytán közhírré teszem a következőket: Gázipillangó égők használata tilos. Mindenemü belső vagy külső hatáskeltésre szánt reklámvilágítás, továbbá név- és cégtáblák és ezekhez hasonló megvilágítása tilos. Az üzletek kirakatai csak a sötétség beálltától s csak záróráig világíthatók. A használaton kívüli helyiségeket világítani tilos. Szállodákban a lépcsőn és folyosón kívül csakis a lakott szobák s ezek is csak egy-egy égővel világíthatók. Korcsolyapályákat vitágítani tilos. Magánháztartásokban legfeljebb 3 lakószobát és a konyhát szabad világítani. Az összes melegvizszolgáltató központi berendezéseket csakis szombati napon, nyilvános fürdőket pedig csak vasárnapon és ezenfelül a hét három napján szabad tüzemben tartani. Üzlethelyiségek, szállodák, vendéglők, kávéházak, hangversenytermek, egyleti- és gyülekezőhelyiségekben csakis a jelenlevők befogadására szükséges s az üzemhez nélkülözhetetlen helyiségeket szabad fűteni. — **Záróra.** A nyilvános étkezőhelyiségeket (vendéglők, korcsmák, italmérő vagy elárúsító helyek, kávéházak, cukrászdák stb.) ha reájuk hatályban álló jogszabályban még rövidebb záróra nincs megállapítva, esti 11 órán túl nyitva tartani és reggeli 5 óra előtt kinyitni nem szabad. E rendelkezés nem vonatkozik a vasuti vendéglőre. Éjjeli 11 óra után magánlakásokban nem szabad vendégül látni oly egyéneket, akiknek ott tartózkodása a szokásos vendéglátás körén kívül esik. A mozgófénykép-vállalatok előadási ideje hétköznapokon naponta 5 órát meg nem haladhat. Nyílt árusítási üzleteket, az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségekkel együtt reggeli 6 óra előtt kinyitni és esti 7 órán túl nyitva tartani, azokat a nyílt üzleteket pedig, melyekben élelmi- vagy egyed-árusági-cikkeket árusítanak, reggeli 5 óra előtt kinyitni és esti 9 órán túl nyitva tartani nem szabad. Aki a jelen rendeletet vagy a hatóságnak e tárgyban kibocsátott rendelkezését megszegi vagy kijátsza vagy annál közreműködik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. Szászváros, 1917. szeptember 19-én. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **A zsirfogyasztás korlátozása.** A zsirfogyasztás korlátozása érdekében rendelet jelent meg, amely szerint a hét két napján és pedig hétfőn és pénteken az ételek kiszolgáltatására szolgáló üzletekben és üzemekben (fogadók, vendéglők, egyleti jellegű és más étkezőhelyek stb.) tilos olyan ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni, amelyeknek előállításához zsir (sertészsir, szalonna, margarin, vaj, növényzsir, növényi olaj, vagy emberi élvezetre alkalmas bármely zsiradék vagy olaj) felhasználása szükséges. Tilos továbbá az említett üzletek és üzemek által hétfőn és pénteken a szóban levő zsirféléknek az üzlethelyiségben való fogyasztásra bármely alak-

ban való kiszolgáltatása. A tilalom alól a közlekedési miniszter egészségügyi szempontból kórházak és egyéb gyógyintézetek ápolójai javára kivételt engedhet.

— **A falu rossza.** Szomorú végű mulatózás történt f. hó 7-ikén az Országuton lévő „Kakas“-hoz címzett korcsmában. Szilágyi István 82-es szakaszvezető borozás közben összeszólkózott János Lajos tisztiszolgálóval. A heves szóváltás vége az lett, hogy Szilágyi kiharcolta Jánosit a korcsmából. Ez emiatt később az utcán kérdőre vonta a szakaszvezetőt, aki verekedő, kötekedő természetéről nemcsak falujában, Gyergyócsomófalván, hanem az ezredben is ismeretes volt. A szót tettegesség követte s végül a szakaszvezető oldalfegyverével mellbe szúrta a tisztiszolgát, aki erre bicskájával úgy szúrta mellbe a szakaszvezetőt, hogy az azonnal meghalt. Az odaérkezett katonai rendőrség a súlyosan sérült Jánosit a katonai kórházba szállította. A halott Szilágyit f. hó 9-ikén eltemették. Az ügyben a hadbíróóság kiszállt s a vizsgálatot megindította. Lapunk zártakor értesültünk, hogy János tisztiszolga súlyos sebébe belehalt s így ez ügyben a földi igazságszolgáltatás befejeztetett.

— **Levelezés az Amerikában élő magyarokkal.** A Hadifogyókat Gyámoltó és Tudósító Hivatal értesíti a közönséget, hogy a genfi Vöröskereszt-Egylet nemzetközi bizottsága késznek nyilatkozott az Amerikában élő magyaroknak szóló levélpostát közvetíteni. Figyelmezteti azonban a fenti hivatal az érdekelteket, hogy igen röviden, csak a legszükségesebb személyi híreket írják meg és hogy leveleikhez portómentesítés végett egy nemzetközi válasz-szelvényt (coupon-répons) mellékeljenek. Ajánlatos, hogy a levelek kettős borítékban helyeztessenek el. A belső boríték tartalmazza a címzett nevét, a külső pedig a következő címmel ellátva adandó postára: Comité internationale de la Croix Rouge Agence Internationale des Prisonniers de Guerre Genève.

— **Olcsóbb hatósági burgonyára igényt tarthatnak** — mint már tudattuk — a vagyontalan rokkantak, a hősi halált haltak özvegyei és árvái, a hadisegélyt élvezők s a keresetre képtelen szegények. Ezek a jogosultak igényük bejelentése végett a város-háza tanácsstermében a délelőtti hivatalos órák alatt jelentkezhetnek.

— **Kávé recept.** A még meglévő kávé lehet szaporítani pörkölt árpa, rozs, buza vagy szőlőmaggal. Ha nincs már „még meglévő kávé“, akkor természetesen marad az árpa, rozs, buza vagy szőlőmag. Mindezeket meg kell pörkölni, megdarálni, a befőzéskor cukrot is kell pörkölni jó barnára, ezt a kávézatkba öntjük s ebben főzzük a kávé. Ez azért gazdaságosabb, mert pótolja a frankkávét is vagyis a pótkávét. Szőlőmagból úgy készítünk kávé, hogy a szőlőmagot kiszemeljük a héjából, megszáritjuk, aztán megpörköljük és megfőzzük. Bármennyire is boszankodjanak az antialkoholisták, de ki kell jelentenünk, hogy a szakértői vélemény, a szőlőmagból készült kávé mondja a legjobbnak és legillatosabbnak.

— **Mindenhol és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

Eladó 100 drb. esetleg több
„Ardeleana“ részvény. Közelebbit e lap kiadóhivatalában. 68

— **Reform népkönyha.** A Brassóban megjelenő „Brassói Lapok”-ból olvassuk, hogy ott mozgalom indult meg egy reform-népkönyha felállítására. Ez a népkönyha nemcsak az alsóbb, hanem magassabb rendű, de szintén tengődő osztályok igényeit volna hivatva kielégíteni. Szászvárosban, ahol szintén sok a szegény ember, hadiözvegy s hatósági ellátásra szoruló család, szintén elkélne egy ilyen reform-könyha, ahol meghatározott áron egy otcsóbb és egy drágább ebédet, esetleg vacsorát lehetne kapni. A városi tanács és a helybeli jótékonyági egyletek együttes működése, valamint egyes mecenások bőkezűsége feltétlenül létrehozhatná Szászvárosban ezt az igazán szükséges intézményt. Az eszme híveit ezuton is felkérjük, hogy az eszme megvalósítása érdekében ifj. Szántó Károly, lapunk felelős szerkesztőjével érintkezésbe lépni sziveskedjenek!

— **Úzérkedő dohánynagyárusok.** „Az Ujság” október 11-iki száma írja: Amióta a dohánymizéria tart, Hevesi Jakab, a Dohánykiszárusok Egyesületének elnöke és Weber Dávid alelnök állandóan kutatják az okokat, miért kapnak a kisárusok oly kevés dohányárut, holott hivatalosan is bebizonyították, hogy a nagyárudák a dohányjövődéki igazgatóságtól a rendes mennyiségű dohányárut kapják kiszolgáltatva. A két urnál mostanában jelentkezett egy elárúsítónő, aki figyelmeztette őket, hogy az Erzsébet-körut 29. számú házban lévő nagytrafikból nagyobb mennyiségű dohányt fognak elszállítani titokban. Hevesi és Weber lesbe álltak és egy délután látták, hogy a hordár a Szerecsen-utca 1. számú házba viszi a ládákat, ahol azokat Löwinger Edéné, született Kohn Fanny lakásán helyezi el. A rendőr igazolásra szólította a hordárt, aki eleinte tagadott mindent, de végül kénytelen volt megvallani, hogy a nagytrafik tulajdonosai, Gömör és Fuchs adtak megbízást neki a dohány elszállítására. A ládában sok szivaron és cigarettán kívül hatezer csomag dohány volt. A rendőrség a hat ládát lefoglalta, a nagyüzde tulajdonosai ellen pedig szigorú eljárást indított.

Eladó 3 darab fehér cserépkálya, 2 darab gabonatarató és többféle deszkanemű. Megtekinthető a Binder-féle házban, Fötér, 3. sz. 57 2-2

Hullott almát, körtét, minden mennyiségben **veszünk** a legmagasabb napi ár mellett. 65 1-6

„TRANSSYLVANIA” konzervgyár
m. sz. DÉVA.

Kerestetik 50—100 hold jó szántó-föld vételre vagy bérletre, melyen a szükséges gazdasági épületek és lehetőleg felszerelések is legyenek. Cim a kiadóhivatalban. 64 2-3

2 előadás! 2 előadás!

Előadás kezdete d. u. pont 1/26, este 1/29 órakor.

Mozgósínház

Szászvárosban, a „Központi” szálloda disztermében minden vasárnap 2 nagy előadás.

1917. évi október hó 14-én:

Ha a vér megszólal.

Dráma 4 felvonásban, 1 előjattékkal.

Ezenkívül:

Egy 2 felvonásos vigjáték és Háborus aktualitások.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1.50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel
A vállalat.

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

55 2—

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatickekben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, kretonok, zefirek, vásznak, gyermekruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermekcipőit a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Nagy raktár munkás

fatalpu cipőkben.

31 9—

Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.